

Delårsrapport augusti 2020

Botaniska trädgården

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning och viktigaste händelser.....	4
1.1	Sammanfattning	4
1.2	Viktigaste händelserna	4
2	Regional utveckling	6
2.1	En ledande kunskapsregion.....	6
2.2	En region för alla.....	7
2.3	En region där vi tar globalt ansvar	8
2.4	En region som syns och engagerar	8
3	Regiongemensamt arbete	12
3.1	Verksamhetens miljöarbete.....	12
4	Tillkommande rapportering	13
4.1	Sammanfattning av effekter av corona covid-19	13
4.1.1	Verksamhet	13
4.1.2	Personal.....	13
4.1.3	Ekonomi.....	13
5	Mål och fokusområden.....	14
5.1	Hållbar, innovativ och kreativ region.....	14
5.1.1	Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka	14
5.1.1.1	Via en ny regional utvecklingsstrategi finna breda politiska lösningar för att hela regionen ska utvecklas	14
5.1.2	Deltagandet i kulturlivet ska öka.....	14
5.1.2.1	Öka antalet insatser inom kulturen som främjar deltagande i hela regionen och bidrar till landsbygdsutveckling	14
5.1.3	Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska	15
5.1.3.1	Öka takten i "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om"	15
5.1.4	Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling	15
5.1.4.1	Låta lönesättningen präglas av större flexibilitet, där hänsyn tas till marknadssituationen och kompetensbehov samtidigt som budget ska hållas	15
6	Medarbetare.....	16
6.1	Chefsförutsättningar.....	16
6.2	Hälsa och arbetsmiljö.....	16

6.2.1	Medarbetarenkät.....	16
6.3	Personalvolym, personalstruktur och personalkostnadsanalys.....	16
7	Ekonomiska förutsättningar	17
7.1	Ekonomiskt resultat.....	17
7.1.1	SR05 Sammanställning RR Utförare Regional utveckling	17
7.1.2	Intäktsutveckling	18
7.1.3	Kostnadsutveckling	18
7.2	Åtgärder vid ekonomisk obalans.....	19
7.3	Eget kapital.....	19
7.4	Investeringar.....	19
8	Bokslutsdokument och noter	20
9	Övrig rapportering	26
9.1	Särskild åiterrapportering enligt beslut av regionfullmäktige	26
9.2	Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse.....	26

1 Sammanfattning och viktigaste händelser

1.1 Sammanfattning

Verksamheten vid Botaniska har kunnat pågå trots **covid-19**. Åtgärder för att förhindra smitta är information till personal och besökare och begränsningar av antal besökare i butik och växthus. Alla publika programpunkter på plats har ställts in. Hyres- och entréintäkter är lägre än budgeterat.

Att Botaniska kunnat fungera så bra i år är tack vare **duktiga och erfarna medarbetare** som kunnat upprätthålla verksamheten trots höga sjuktal under våren.

Trots frånvaron av utländska turister har Botaniska haft **högre besökstal** än föregående år. För de som inte har möjlighet att ta sig hit erbjuds filmer, live-sändningar och podcasts. Många i personalen har delat med sig av sin kunskap i filmer och sociala media.

Planering av **nya växthus med besökscentrum** fortsätter. Beviljat bygglov för etapp 1 förväntas under hösten. För etapp 2 och 3 pågår en omarbetning av gestaltningen. Planering av **dagvattenåtgärder** har kommit på god väg.

Botaniska är partner i **Gothenburg Global Biodiversity Centre(GGBC)**, en samarbetsplattform vid Göteborgs universitet. Med stöd från Miljönämnden pågår ett arbete med att kartlägga aktörer som arbetar med **biologisk mångfald** i regionen och främja kontakter och ökat samarbete.

Intresset för projektet ”**Så vilda**” är enormt. Från början var det tänkt att 900 skolbarn skulle delta, idag är 4000 skolbarn från hela regionen med och odlar vilda växter. Projektet som finansieras av Formas och drivs tillsammans med GGBC ska ge kunskap om och väcka intresse för biologisk mångfald.

Göteborgs stad har ännu inte gett besked om Länsstyrelsen förslag om att staden ska återta skötselansvaret för **Änggårdsbergens naturreservat**. Botaniska behöver en vägledning från ägaren om hur vi går vidare.

En dialog pågår med personalutskottet om **Gröna Rehabs** långsiktiga inriktning. Ett besked i frågan kommer förhoppningsvis under hösten. Under året har en rad åtgärder vidtagits för att förbättra arbetsmiljön i lokalerna.

Botaniskas ekonomi uppvisar ett underskott på 839 tkr. Orsaken är minskade hyres- och entréintäkter, samt ökade kostnader för akut underhåll i växthus. Botaniskas ambition är att genom återhållsamhet under hösten ändå kunna landa på ett nollresultat.

1.2 Viktigaste händelserna

- Höga besökantal, särskilt under april-maj, då mer än 200 000 besökte trädgården.
- Omarbetning av gestaltning av nya växthus och besökscentrum, efter dialog mellan Västfastigheter och Göteborgs stadsbyggnadskontor inför bygglov.
- En ökad produktion av digitala bilder, filmer och live-sändningar

ersätter inställda programaktiviteter. Förändrat arbetssätt för pedagogik och grön rehabilitering.

2 Regional utveckling

Avsnittet beskriver arbetet utifrån den regionala utvecklingsstrategin *Västra Götaland 2020 - strategi för tillväxt och utveckling (VG2020)*.

2.1 En ledande kunskapsregion

Göteborgs botaniska trädgård ska ha en så hög standard på växtsamlingarna och en tillgänglighet som möjliggör forskning och kvalificerad utbildning.

- Botaniska är en aktiv partner i Gothenburg Global Biodiversity Centre (GGBC), en centrumbildning vid Göteborgs universitet. En planerad workshop ställdes in under juni, p g a covid-19 men olika digitala möten har genomförts. GGBC har deltagit i regionens arbete med Agenda 2030, vid Västerhavsveckan, samt som expert i samband med WinWin Award 2020.
- Botaniska representerar Sverige i det europeiska konsortiet för botaniska trädgårdar. En rad digitala möten har genomförts där bl a invasiva växter, frötbyte samt internationella regelverk har diskuterats.
- Planerade insamlingsresor bl a till Kina och Tibet och andra internationella utbyten har ställts in pga covid-19.
- En digital frötbyteskatalog för insamlade fröer har publicerats.
- Mer än 1600 trädplantor har planterats ut i det nyrestaurerade Amerikaarboretet med hjälp av trädgårdsstudenter från Gunnebo, Mariestad, Hermods och Studium.
- *Utvärdering av torktoleranta buskar* ärett projekt där Botaniska delat med sig av växtmaterial för utvärdering vilken genomförts vid SLU Alnarp.
- Stickingstagning i alpinsamling klar
- En rutin för hantering av invasiva arter har tagits fram.
- Exempel på forskningsprojekt där Botaniskas egen personal har deltagit:
 - *Att odla hotade växter för utplantering – integrering av natur- och kulturvård för artbevarande,*
 - *Will adaptive plasticity and evolvability help plants to survive in a changing climate?*
 - *Plant.ID. Molecular Identification of Plants.*
 - *Rensa luften med växter - kan urban vegetation minska exponeringen för PAH.*
 - *Using big data to improve ecotype matching for Magnolias in urban forestry.*
 - *Selaginella was hyperdiverse already in the Cretaceous.*
 - *A revision of Melanoxerus (Rubiaceae), with descriptions of three new species of trees from Madagascar.*

Indikatorer rapporteras i årsredovisningen. Målet är att upprätthålla nivå på frötbyte och omfattning (antal accessioner) av växtsamlingar.

Göteborgs botaniska trädgård ska nå barn och unga i hela Västra Götaland

- Den pedagogiska verksamheten har enbart bedrivits utomhus som en anpassning till covid-19.
- Intresset för Projektet "Så vilda" har varit oerhört stort. Nu deltar 4000 elever från 60 skolor över hela regionen. Filmer och en digital seminarieserie har producerats.
- Föregående års framgångsrika försök med att "bussa" elever hit från olika skolor i regionen har kunnat fortsätta trots covid-19. Aktiviteterna görs i samarbete med Naturhistoriska.
- Botaniska har skickat ut två nyhetsbrev under perioden: **Nyheter från Roten** – ett nyhetsbrev om utomhuspedagogik, tips på lektioner, odling i skolträdgårdar och annat spännande. Nyhetsbrevet når alla kommuner i regionen.
- Flera fortbildningstillfällen för lärare har fått ställas in pga covid-19.
- Floristiktävling för femteklassare gavs ett nytt upplägg på grund av pandemin – ett digitalt herbarium skapades på Instagram. Tävligen är ett flerårigt samarbete mellan GU och Botaniska. Fem klasser från olika delar av regionen deltog i år, ifrån Sotenäs – Bovallstrand och Kungshamn, samt från Trollhättan – Sjuntorpsskolan.

Indikatorer rapporteras i årsredovisningen. Det totala antalet lektioner har minskat enligt plan, för att prioritera målet att nå ut i hela regionen. Digital undervisning och kunskapsförmedling har ökat.

2.2 En region för alla

Botaniska trädgården ska vara en angelägenhet för hela Västra Götaland.

- Botaniska har under året satsat på att nå ut digitalt till alla som inte fysiskt kan besöka trädgården. Live-sändningar med visning av trädgårdens olika delar, musikkonserter, demonstrationsfilmer om hur man odlar, skollektioner, seminarier om biologisk mångfald är exempel på material som tagit fram. Många i personalen har entusiastiskt och framgångsrikt delat med sig av sin kunskap.
- Botaniskas hemsida botaniska.se har ett frågeforum via företaget Kundo. Här samlas alla frågor och svar som gäller allmänna frågor, butiken, pedagogiken och växtfrågor.
- Botaniska trädgårdspodden kommer ut ca 10 ggr per år och är en blandning av botanik och trädgårdsskötsel. Den är också ett sätt att nå ut till alla som inte har möjlighet att fysiskt besöka trädgården. Podden sponsras av Botaniskas vänner.
- I samarbete med länsstyrelsen och Trafikverket fortsätter arbetet med åtgärdsprogram för hotade växtarter. Insamling, frösådder och förökning har genomförts. Utplantering planeras för både gamla och nya lokaler i Västra Götaland.
- Invasiva växter är ett problem på många håll i regionen. Gul skunkkalla är en invasiv art som finns med på EUs svarta lista och som omfattas av svensk lag. Ett projekt för att utrota skunkkalla i Amerikaarbetet pågår i samverkan med länsstyrelsen. En ny metod med ångkokning kommer att testas.
- Ett projekt med att kartlägga och samordna verksamheter i regionen

har inletts i samarbete med Gothenburg Global Biodiversity Centre. Ett uppföljande möte ägde rum i december. Slutsatsen av träffarna är att det finns ett flertal viktiga aktörer som arbetar med biologisk mångfald i Västsverige, inom Västra Götalandsregionen men även externt, ex länsstyrelse, kommuner, GU m fl. Ett starkare samarbete är önskvärt och ett sådant kan ge synergieffekter. Under 2020 har kontakterna upprätthållits digitalt.

- Gröna Rehab etablerade 2019 en ny verksamhetsmodell med större fokus på långtidssjukskrivna, i syfte att korta väntetiden på 6-8 månader. Stresshanteringskurser har utgått. Långtidssjukskrivna innebär en större arbetsinsats jämfört med kursdeltagare. Förändringen har gjorts i linje med den genomlysning av Gröna Rehab som genomfördes 2018. Covid-19 har inneburit att flera anpassningar av verksamheten varit nödvändiga för att minska smittriskerna och all verksamhet med deltagare sker utomhus. Under den kalla årstiden behöver ytterligare anpassningar att ske. Ett intensivt arbete med att dokumentera Gröna Rehabs verksamhet i bokform har pågått under året. Boken ges ut av Studentlitteratur och väntas bli klar i början av oktober.

2.3 En region där vi tar globalt ansvar

Under 2019 kom en rad larmrapporter om att situationen för den biologiska mångfalden drastiskt försämras, vilket påverkar människans möjligheter till överlevnad och ett gott liv. Enligt FN-organet IPBES rapport hotas en miljon arter av utrotning. Naturvårdsverket konstaterar att klimat och biologisk mångfald är de två miljömål som måste prioriteras. Botaniska är partner i centrubildningen Gothenburg Global Biodiversity Center vid GU, vilken arbetar för att utforska, sprida kunskap om och att bevara den biologiska mångfalden i både ett lokalt och ett globalt perspektiv.

Genom sitt medlemskap i BGCI (Botanic Gardens Conservation International) deltar Botaniska i internationella möten där strategier och gemensamma mål diskuteras och där arbetet sker med uppföljning och utveckling av "Global Strategy for Plant Conservation", ett program under FN Konventionen för biologisk mångfald.

2.4 En region som syns och engagerar

Goteborgs botaniska trädgårds unika verksamhet ska vara en del av besöksnäringen i Västra Götaland

Efter augusti månad ligger besökarantalet på 560 000 vilket är högre jämfört med 2019. Särskilt välbesökt var trädgården under april och maj. Det är många nya besökare som söker sig till Botaniska för att kunna vara utomhus och umgås med släkt och vänner. Under juli kom en del svenska turister men besökare från andra länder har knappast setts till. Antalet besökare har också ökat i Änggårdsbergen. Nedskräpning och slitage har ökat, samtidigt uttrycker så många människor sin tacksamhet över att trädgården finns.

Programverksamheten har varit inställd på grund av covid-19. Botaniska har i stället satsat på att nå ut digitalt. Live-sändningar med visning av

trädgårdens olika delar, musikkonserter, demonstrationsfilmer om hur man odlar, skollektioner, seminarier om biologisk mångfald är exempel på material som tagit fram. Detta har varit mycket uppskattat och vi kan se att antalet följare på ex. Instagram har ökat betydligt jämfört med föregående år. Att det kunnat bli så bra är tack vare att så många i personalen har ställt upp.

Personal från Botaniska har synts och hörts i olika media bl a Odlar med P1 och Naturmorgon, SVT Väst och P4.

En fin presentbok med information om trädgården på svenska och engelska finns nu att köpa i butiken.

Skötsel och utveckling/utformning av trädgårdens anläggningar är en nödvändig förutsättning både för att bevara växtsamlingar och för att upprätthålla attraktionen som besöksmål. Aktiviteter under året har bl a innefattat:

- Spektakulära sommarblomsplanteringar på temat *Kisses and Wishes* i entrén. Sommarblommorna harmonierade med de finstämda Koi-karporna i motivrabatten.
- Vårens lökplanteringar var också praktfulla, särskilt i löklisten där den svampinfekterade jorden bytts ut med stor möda förra året. Även Dahliorna trivs i den nya jorden.
- Ett avslut av perennträdgårdens har anlagts, med en ytterligare sittplats och förbättrat omhändertagande av regnvatten.
- I Örtagården har markbeläggning och murar renoverats, och en ny rosenbåge skapats. På så sätt har vi tagit höjd för att kunna leda fler besökare dit under tiden som huvudvägen kommer att domineras av växthusbygget.
- Arbetet med att höja standarden på gångarna har fortsatt. Gångbredder och ytlager har anpassats både estetiskt och praktiskt (vattenavrinning, tillgänglighet).
- Alla större gräsmattor har luftats och mattorna i centrala delen av parken har även dressats med sand.
- En inventering och kartläggning av trädgårdens soffor/bänkar i publik miljö har gjorts.
- Förbättringar i bevattningssystem har gjorts och den pump som driver vattenfallet har bytts ut.
- Ett nytt soldrivet sopkärl köptes in under våren på grund av den ökade mängden besökare i Änggårdsbergen/arboretet.
- Dräneringsarbeten i Klippträdgården
- Ytan bakom båtsmanshuset där en trädplantskola varit belägen under ett antal år har återinförlivats i den publika trädgården och området har delvis omgestaltats med en ny vägdragning. Tanken är att publik ska kunna ledas en ny väg in i trädgården under växthusbygget.
- Renovering av grindar i Amerika-arboretet
- Ett bestånd med invasiva björnbär har grävts bort
- Slyröjningar på Håberget och Stampeberget

Dessutom har följande arbete utförts:

blanda jord, sådd, ta sticklingar, skolning, uppkrukning, diska krukor, glesning, toppning, vattning, gödsling, avhärdning, binda upp och stödja

växter, rivning av gamla planteringar, grävning, uttritning, utplantering, vårstädning, mulchning, ogräsrensning, kantskärning och kantklippning, gallra direktsådder, kupa potatis, skyffla grusgångar, laga vattenskador, göra rent fontäner, klippa gräs, så/lägga gräs, riva bort gräs, formklippning, slåtter, räfsa efter slåtter, beskärning, klippa bort vissna blommor och fröställningar, kompletteringsplantering av perenner, gräva om perennrabatter, bekämpa ohyra och större djur, kratta löv och grenar, inventering, beställa och sätta ut nya skyltar, utvärdering av resultat, fotodokumentation, tvätta glas i växthus, måla skuggfärg.

Botaniskas besökscentrum med butik har gjort flera anpassningar för att kunna hålla öppet på ett säkert sätt. Antalet besökare till butiken är betydligt lägre än föregående år. Genom att pröva nya arbetssätt kring beställningar och lagerhållning och genom att anpassa utbudet av varor har ändå ett underskott kunnat undvikas. Växtförsäljningen har fungerat bra och särskilt utbudet av rosor och pioner har varit populärt.

Indikatorer redovisas i årsrapporten.

Botaniska trädgården ska vara en verksamhet med internationell lyskraft som syns och engagerar

Målet har påverkats av covid-19. Under året har få utländska besökare kommit till trädgården och planerade besök av journalister och influencers har inte kunnat genomföras.

Summer Rayne Oakes är en populär amerikansk influencer med intresse för växter och miljöfrågor som har lagt ut tre informativa filmer om Botaniska på Youtube. Titta gärna här:

<https://www.youtube.com/watch?v=FSotOLHxB5M>,

<https://www.youtube.com/watch?v=tHDwl4pgzaM>,

<https://www.youtube.com/watch?v=oo-8T12DhlQ&t=125s>.

Den fina live-sända skymningskonserten som sändes från Örtagården på nationaldagen streamades av Sveriges ambassader i London, Berlin, Istanbul och Pretoria.

Ett planerat kunskapsutbyte med Kina kring forskning och bevarande av biologisk mångfald har fått skjutas upp.

De internationella nätverk där Botaniska ingår, ex BGCI (de botaniska trädgårdarnas samarbetsorgan) har haft täta digitala kontakter vilket varit till stort stöd i anpassningen av verksamhet under pandemin. Detsamma gäller de nationella och regionala nätverk som Botaniska är del av, som exempelvis Swedish Gardens och Gothenburg Global Biodiversity Centre.

Tillsammans med kollegor i sex länder (Estland, Finland, Lettland, Litauen, Norge och Sverige) har vi under ledning av Finnish Museum of Natural History, University of Helsinki, tagit fram en plan för ett Life+-projekt som nu nominerats för finansiering. Vi har tagit kontakt med Länsstyrelsen i Västra Götaland samt Naturvårdsverkets program för hotade arter för att diskutera om vi inom ramen för detta projekt skulle kunna börja bygga upp en regional och/eller nationell fröbank för vilda växter, något som till dags dato inte funnits i Sverige.

Tillsammans med botanister i Thessaloniki har vi identifierat accessioner i

vår löksamling som utgör värdefullt material för bevarandeprojekt i Grekland. Under den årliga lökomplanteringen som pågår under augusti-oktober kommer därför ett antal lökar och knölar av akut hotade arter, där vi kan avstå ett överskott, att skickas till Thessaloniki för vidare odling och återbördande till naturen.

Flera europeiska botaniska trädgårdar som RBG Kew, Wakehurst, Ardingly och Gibraltar har kontaktat Gröna Rehab för att få kunskap och inspiration för att bygga egen grön rehabverksamhet.

Medarbetare från Botaniska har vid flera tillfällen gett föreläsningar i Storbritannien.

3 Regiongemensamt arbete

3.1 Verksamhetens miljöarbete

Botaniska är en nyckelaktör i Västra Götalandsregionen för frågor som rör det globala hållbarhetsmålet Ekosystem och biologisk mångfald. Botaniska ingår som en partner i Gothenburg Global Biodiversity Center (GGBC) som samlar ett nätverk av aktörer inom biologisk mångfald i Västsverige och kopplar samman forskning, kunskapsförmedling och publik verksamhet. Projektmedel från Miljönämnden har använts för att stärka nätverket och för att anordna gemensamma träffar för kunskapsutbyte. Aktiviteter har genomförts i samband med biologiska mångfaldens dag i maj och Västerhavsveckan i augusti.

Botaniska samarbetar med Västfastigheter kring hur man skapar gröna miljöer runt regionens fastigheter, för att främja hälsa, ekosystemtjänster och biologisk mångfald på ett hållbart sätt.

Botaniska samarbetar med länsstyrelsen i projekt som rör invasiva arter (bekämpning av skunkkalla i Amerikaarboretet) och bevarande av hotade växter i Västsverige.

4 Tillkommande rapportering

4.1 Sammanfattning av effekter av corona covid-19

4.1.1 Verksamhet

Verksamheten vid Botaniska har kunnat pågå trots covid-19. Åtgärder för att förhindra smitta är information till personal och besökare och begränsningar av antal besökare i butik och växthus. Alla publika programpunkter på plats har ställts in.

Trots frånvaron av utländska turister har Botaniska haft högre besökstal än föregående år. För de som inte har möjlighet att ta sig hit erbjuds filmer, live-sändningar och podcasts. Många i personalen har delat med sig av sin kunskap för att nå ut till dem som inte kan resa till Botaniska.

Skolverksamheten och Gröna Rehab har anpassat sina verksamheter så att alla aktiviteter bedrivs utomhus.

4.1.2 Personal

Botaniska har haft nästa fördubblade sjuktal under våren pga covid-19. Få anställda har dock kunnat få en diagnos. Sjukskrivningstiden har varit längre än tidigare, genom uppmaningen att invänta två symptomfria dagar. Det finns ett stort intresse av att kunna få antikroppstester.

4.1.3 Ekonomi

Jämfört med budget finns en negativ avvikelse på 839 tkr efter augusti. Orsaken är delvis minskade hyres- och entréintäkter. Den minskade hyresintäkten om 65 tkr beror på att Botaniska har följt rekommendationen att ge hyresreduktion till externa hyresgäster och kombinera det med ansökan om statligt stöd. I flertalet fall görs det via Västfastigheter för regionens fastigheter. Restaurangen i trädgården drivs privat och lokalen hyrs ut till dem av Botaniska i andra hand. Det innebär att Botaniska får själv stå för hyresreduktionen utan att få en motsvarande sänkning av den hyra vi betalar till Västfastigheter.

Trots många besökare har betalningsviljan inte ökat för den frivilliga entréavgiften. Entréintäkterna från växthusen är betydligt lägre än vanligt, på grund av att antalet besök minskat kraftigt.

5 Mål och fokusområden

5.1 Hållbar, innovativ och kreativ region

5.1.1 Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka

Botaniska bidrar till målet genom de aktiviteter som beskrivs under 2. Regional utveckling med underrubriker.

Botaniska har genom partnerskapet i Gothenburg Global Biodiversity Centre ett samarbete med Landskapsobservatorium Västra Götaland. Landskapsobservatoriet fungerar som ett komplement och stöd för olika sektorer i arbetet med regional utveckling. Frågor om till exempel kopplingarna mellan stad och land samt vattenförvaltning är stora frågor där kultur i en vidare betydelse med natur- och kulturarv kan göra en avgörande skillnad.

5.1.1.1 Via en ny regional utvecklingsstrategi finna breda politiska lösningar för att hela regionen ska utvecklas

Botaniska har deltagit i arbetet med en ny regional utvecklingsstrategi. Botaniska kommer att särskilt kunna bidra till målen för biologisk mångfald och ett hållbart samhälle.

5.1.2 Deltagandet i kulturlivet ska öka.

Botaniska bidrar till målet genom de aktiviteter som beskrivs under 2. Regional utveckling med underrubriker. Botaniska samarbetar med det fria kulturlivet på olika sätt. I år har tyvärr flera aktiviteter fått ställas in men exempel på sådant som kunnat genomföras är en fantastisk live-sänd skymningskonsert från Örtagården på nationaldagen.

Utställningar av olika naturfotografer har pågått under året i Floras rike. Under sommaren har utställningen *Imaginary flowers* visats i växthusen där konstnären Brandy Kraft skapar sin egen värld med referenser till både vetenskap och konsthistoria.

5.1.2.1 Öka antalet insatser inom kulturen som främjar deltagande i hela regionen och bidrar till landsbygdsutveckling

Botaniska bidrar till målet genom de aktiviteter som beskrivs under 2. Regional utveckling med underrubriker. Särskilda insatser för att främja deltagande i hela regionen har gjorts genom en ökad produktion av digital information och kommunikation via sociala media, podcast, live-sändningar av olika slag, samt filmer och bilder. Ett digitalt forum för Trädgårdsfrågor finns tillgängligt för alla i regionen.

5.1.3 Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska

Alla mopeder är numera eldrivna (sedan slutet av 2014) vilket har resulterat i att ingen bensin har köpts in för transporter (endast en mindre mängd för trädgårdsmaskiner). Minskningen av diesel under 2017 och 2018 jämfört med tidigare år kan till stor del förklaras av övergång till den helt fossilfria dieseln HVO100. HVO100 består av hydrerade vegetabiliska oljor och är helt förnybar. RME är ett förnyelsebart bränsle tillverkat av rapsolja.

Mycket få resor har gjorts och kompetensen kring hur man ordnar och deltar i digitala möten har höjts. Botaniska har införskaffat utrustning för att också fortsättningsvis kunna minska resandet genom digitala möten.

Botaniska deltar i *En cykelvänlig arbetsplats*.

5.1.3.1 Öka takten i "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om"

Den aktivitet som kommer ha störst betydelse för Botaniska för att nå målet är den pågående planeringen av nya energieffektiva nya växthus i samarbete med Västfastigheter och i dialog med Miljöavdelningen.

5.1.4 Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling

Individuell kompetensutveckling tas upp vid medarbetarsamtal. Allmän kompetensutveckling erbjuds genom föreläsningar, litteratur och studiebesök.

Vanligtvis erbjuds regelbundna föreläsningar för all personal. Det har inte kunnat göras i år pga covid-19.

Vid flera tillfällen görs gemensamma arbetsinsatser där all personal deltar. Exempel på sådana arbetsinsatser har varit vår- och höststädning i trädgården. Dessa har uppfattats som roliga, effektiva och bidragande till en ökad gemenskap.

Vid förvaltningen bedrivs ett hälsofrämjande arbete genom en aktiv friskvårdsgrupp som anordnar aktiviteter och utbildning.

5.1.4.1 Låta lönesättningen präglas av större flexibilitet, där hänsyn tas till marknadssituationen och kompetensbehov samtidigt som budget ska hållas

Vid lönesättning tas hänsyn till marknadssituation och kompetensbehov och budget.

6 Medarbetare

6.1 Chefsförutsättningar

För alla chefer på Botaniska ryms antalet underställda medarbetare inom normtalen.

6.2 Hälsa och arbetsmiljö

Sjukfrånvaron har ökat drastiskt under våren 2020. Ackumulerat till och med augusti är sjukfrånvaron 3,76 % för 2019 jämfört med 6,08 % 2020. Vi ser en dramatisk ökning under mars-maj med en direkt koppling till Covid-19 situationen. Därefter har sjuktalen minskat och har under sommaren legat strax över föregående år.

6.2.1 Medarbetarenkät

Resultaten från medarbetarenkäten har presenterats på personalmöte och sedan diskuterats på APT enhetsvis. Arbetet på enheterna har sett lite olika ut, beroende på vilka områden som har störst relevans. Mötesfora har ändrats som respons på enkäten och olika former av utvecklingsarbeten pågår. En del förvaltningsövergripande aktiviteter, ex kring trakasserier, som planerats tillsammans med Hälsan och arbetslivet har skjutits upp pga covid-19.

6.3 Personalvolym, personalstruktur och personalkostnadsanalys

Personalvolym

Antalet tillsvidareanställda är det samma som föregående år. Förändringen av antalet visstidsanställda för samma period är marginell och är härleds inte till någon förändring.

Mertid och övertid

Det totala uttaget av mertid och övertidsersättning har sjunkit med 26 %. Anledningen är sannolikt inställda publika aktiviteter pga covid-19..

7 Ekonomiska förutsättningar

7.1 Ekonomiskt resultat

Verksamheten bedrivs enligt plan. Augusti uppvisar en negativ avvikelse mot budget vilken främst beror på oförutsedda större kostnader i samband med reparationer främst i växthusen. En bidragande orsak till underskottet är att intäkterna är lägre än budgeterat. Effekten av Covid-19 har lett till ett ökat besökarantal i trädgården men det har inte ökat betalningsviljan för den frivilliga entrén i samma utsträckning. Entréintäkten från Växthusen är lägre pga färre besökare. Hyresintäkten från restaurangen för kvartal 2 är erlagd med 50 %. Förvaltningen har sökt statliga medel med 25 % av den rabatterade hyran.

Verksamheterna Gröna Rehab och Besökscentrum uppvisar båda positiva avvikelser mot budget.

Växthusprojektet får löpande finansiering från Miljönämnden under 2020 för de kostnader som uppstår till 4 mnkr.

7.1.1 SR05 Sammanställning RR Utförare Regional utveckling

Resultaträkning	Periodens utfall					Helårsresultat				
	Utfall t.o.m. 2008 mnkr	Budget t.o.m. 2008 mnkr	Utfall t.o.m. 1908 mnkr	Avvikelse utfall/budget mnkr	Förändring utfall %	Prognos per 2008 mnkr	Budget t.o.m. 2012 mnkr	Utfall t.o.m. 1912 mnkr	Avvikelse prognos/budget mnkr	Förändring prognos/utfall %
Driftbidrag från nämnd inom regionen	22,6	22,6	22,4	0,0	0,7%	33,9	33,9	33,6	0,0	0,7%
Statsbidrag	0,7	0,7	0,9	0,0	-18,4%	1,1	1,1	1,3	0,0	-14,4%
Övriga erhållna bidrag	10,9	11,2	8,2	-0,2	33,9%	16,7	16,7	16,3	0,0	3,0%
Biljettintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	
Försäljning av tjänster	0,6	0,9	0,7	-0,2	-14,2%	1,1	1,1	0,9	0,0	13,3%
Hyresintäkter	0,5	0,5	0,6	0,0	-18,2%	0,7	0,7	0,7	0,0	-1,7%
Försäljning av material och varor	3,3	3,9	3,6	-0,7	-9,5%	5,0	5,8	5,1	-0,8	-1,3%
Övriga intäkter	0,2	0,2	0,2	0,1	-0,8%	0,3	0,3	0,4	0,0	-40,4%
Verksamheten intäkter	38,8	40,0	36,6	-1,1	6,1%	58,7	59,5	58,3	-0,8	0,7%
Personalko	-24,4	-25,4	-24,3	1,0	0,3%	-38,9	-39,5	-36,8	0,6	5,7%

Resultaträkning	Periodens utfall					Helårsresultat				
stnader, inkl. inhyrd personal										
Direkta trafikknader	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	
Verksamhetsanknutna tjänster	0,0	0,0	0,0	0,0	-120,0 %	0,0	0,0	0,0	0,0	400,0 %
Material och varor, inkl förbrukningsmaterial	-3,6	-3,7	-3,4	0,1	5,3%	-5,5	-5,5	-5,3	0,0	3,1%
Lokal- och energiknader	-4,3	-4,2	-3,9	-0,1	8,6%	-6,3	-6,3	-5,9	0,0	6,7%
Lämnade bidrag	0,0	-0,1	0,0	0,0		0,0	-0,1	-0,1	0,1	-60,0 %
Övriga tjänster, inkl konsultknader	-2,5	-2,2	-2,2	-0,4	13,8 %	-3,3	-3,3	-4,7	0,0	-30,5 %
Övriga kostnader	-1,8	-1,4	-1,9	-0,4	-5,8%	-2,1	-2,2	-2,9	0,1	-28,2 %
Avskrivningar	-1,6	-1,5	-1,3	0,0	21,5 %	-2,3	-2,3	-2,1	0,0	8,0%
Verksamhetens kostnader	-38,1	-38,4	-37,0	0,3	2,9%	-58,4	-59,2	-57,9	0,8	0,9%
Finansiella intäkter/kostnader m.m.	-0,2	-0,2	-0,3	0,0		-0,3	-0,3	-0,5	0,0	
Obeskattade reserver	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	
Resultat	0,5	1,4	-0,7	-0,8		0,0	0,0	0,0	0,0	

7.1.2 Intäktsutveckling

Botaniska Trädgården får in externa bidrag avseende olika projekt bland annat FORMAS, Lökplantering 2021 och Ormbunkstolett, närmare 700 tkr har använts per augusti. Förvaltningens intäkter har minskat vilket dels beror på att Besökscentrum har en lägre försäljning på 17 % jämfört med ackumulerad budget. Det beror även på att restaurangen har fått anstånd med sin hyra om 65 tkr. Botaniska redovisar också lägre entréintäkter på närmare 200 tkr jämfört med föregående år, vilka är konsekvenser av covid-19.

7.1.3 Kostnadsutveckling

Övriga kostnader uppvisar en negativ avvikelse mot budget vilken främst beror på oförutsedda större kostnader i samband med reparationer främst i växthusen. Under året har Botaniska fått komplettera med verktyg och annat till den nya ekonomigården samt övrig utrustning till trädgården.

A008 Växthusunderhåll har redan per augusti gått över årsbudgeten med 72 tkr. Under året har det varit många oförutseddbara arbeten som genererat ökade kostnader avseende växthusen.

Det har varit mycket kostnader för fordonen i år på grund av olika reparationer och annat. Det rör sig om ca 100 tkr som ej varit budgeterat och det är då främst bussen och fordonet arboretet det handlar om. Under hösten byts den gamla bussen ut mot en mindre skåpbil via leasing. Leasingen följer budget.

7.2 Åtgärder vid ekonomisk obalans

7.3 Eget kapital

Förvaltningens egna kapital uppgår till 24 tkr.

7.4 Investeringar

Investeringsbudget och delramar

Uppföljning investeringsutgifter 2020	Ack. utfall	Budget helår	Prognos helår	Budgetavvikelse	Procentuell avvikelse
Följdustrustning i ägarstyrd fastighetsinvestering	0 kr	2 000 000 kr	0 kr	2 000 000 kr	100 %
Ägarstyrd investering i allmän utrustning					
Verksamhetsstyrd utrustningsinvestering	721 571 kr	2 000 000 kr	2 335 000 kr	-335 000 kr	-17 %
Summa utrustningsinvesteringar	721 571 kr	4 000 000 kr	2 335 000 kr	1 665 000 kr	42 %

Botaniska följer investeringsplanen i stort, vilket innebär att vi håller oss inom beslutad totalram. Under budgetåret har investeringsbeslut tagits löpande utifrån uppkomna behov. Bland de större investeringarna kan nämnas renovering och komplettering av Lotusfontän samt renovering och tillgänglighetsanpassning av spegeldammstrappan.

Avvikelsen på verksamhetsstyrd utrustningsinvestering beror på uppkomna angelägna behov under året. Eventuellt kan någon av utrustningsinvesteringarna ligga som verksamhetsstyrd fastighetsinvestering. Den ramen är för närvarande outnyttjad. Förvaltningen ser gärna att dessa ramar ses som en total ram på 4 mnkr.

8 Bokslutsdokument och noter

	Not	Utfall	Utfall
Resultaträkning		2008	1908
Verksamhetens intäkter	1	38 823	36 604
Verksamhetens kostnader	2,3	-36 565	-35 748
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-1 554	-1 279
Verksamhetens nettokostnader		704	-423
Finansnetto	5	-190	-301
Erhållna/lämnade bidrag spec. beslut		0	0
Erhållna/lämnade regionbidrag		0	0
Obeskattade reserver (bolagen)		0	0
Årets resultat		514	-724
	Not	Utfall	Utfall
Kassaflödesanalys		2008	1908
Löpande verksamhet			
Årets resultat		514	-724
Investeringsbidrag		-228	-112
Avskrivningar		1 554	1 279
Utrangeringar/nedskrivningar		0	0
Reavinst/-förluster sålda anläggningstillgångar		0	0
Avsättningar		0	0
Obeskattade reserver (bolagen)		0	0
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital		1 840	443
Förändring av rörelsekapital			
Ökning-/minskning+ av förråd		88	-65
Ökning-/minskning+ av kortfristiga fordringar		6 438	2 144
Ökning+/minskning- av kortfristiga skulder		1 075	-1 096
Kassaflöde från löpande verksamhet		9 441	1 426
Förändring av redovisningsprincip		0	0
Förändring av eget kapital		0	0
Korrigerig omklassificering anläggningstillgångar		0	0
Investeringsverksamhet			
Investeringar	7	-1 120	-3 724
Momsjustering vid överlåtelse		0	0

	Not	Utfall	Utfall
Anläggningstillgångar överfört mellan enheter		0	0
Försäljningar anläggningstillgångar		0	0
Aktier och andelar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 120	-3 724
Finansieringsverksamhet			
Ökning-/minskning+ av långfristiga fordringar		0	0
Ökning+/minskning- av långfristiga skulder		-1 746	-532
Erhållna/lämnade bokslutsdispositioner		0	0
Justering för årets aktiverade investeringsbidrag		228	112
Förändring aktiekapital		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 518	-420
ÅRETS KASSAFLÖDE		6 803	-2 718
Ingående likvida medel och kortfristiga placeringar		6	5 168
Utgående likvida medel och kortfristiga placeringar		6 812	2 448
Kontroll av årets kassaflöde		6 806	-2 720
Differens		3	-2
	Not	Utfall	Utfall
Balansräkning		2008	1912
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar		0	0
Materiella anläggningstillgångar			
- byggnader och mark	10	4 917	5 248
- maskiner och inventarier	11	9 550	10 672
- pågående investeringar	12	1 016	0
Finansiella anläggningstillgångar		0	0
Summa anläggningstillgångar		15 483	15 920
Omsättningstillgångar			
Förråd		636	724
Kortfristiga fordringar	15	1 964	8 402
Kortfristiga placeringar		0	0
Likvida medel		6 812	6
Summa omsättningstillgångar		9 412	9 132
Summa tillgångar		24 895	25 052
Eget kapital			
Eget kapital		24	61
Bokslutsdispositioner		0	0
Årets resultat		514	-37
Summa eget kapital		538	24

	Not	Utfall	Utfall
Avsättningar		0	0
Skulder			
Långfristiga skulder	18	16 685	18 431
Kortfristiga skulder	19	7 672	6 597
Summa skulder		24 357	25 028
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		24 895	25 052
Redovisningen är upprättad enligt de anvisningar som lämnats från Västra Götalandsregionen. Anvisningarna			
bygger på kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning, samt rekommendationer utfärdade av			
Rådet för kommunal redovisning.			

Noter, tkr		
1. Verksamhetens intäkter	2008	1908
Patientavgifter med mera	0	0
Såld vård internt	0	0
Såld vård externt	0	0
Försäljning av tjänster, internt	0	8
Försäljning av tjänster, externt	623	718
Hysesintäkter	463	566
Försäljning av material och varor, internt	0	0
Försäljning av material och varor, externt	3 278	3 624
Statsbidrag	722	885
Investeringsbidrag	228	112
Övriga bidrag, internt	27 627	25 151
Övriga bidrag, externt	5 643	5 299
Biljettintäkter	0	0
Övriga intäkter, internt	107	100
Övriga intäkter, externt	132	141
Totalt	38 823	36 604
2. Verksamhetens kostnader	2008	1908
Personalkostnader	24 356	24 277
Inhyrd personal, bemanningsföretag	0	0
Köpt vård internt	0	0
Köpt vård externt	0	0
Läkemedel	0	0
Lämnade bidrag, internt	0	0
Lämnade bidrag, externt	20	0
Lokal- och energikostnader, internt	3 024	2 659
Lokal- och energikostnader, externt	1 234	1 261
Verksamhetsanknutna tjänster, internt	1	0
Verksamhetsanknutna tjänster, externt	0	-5
Material och varor, internt	286	315
Material och varor ,externt	3 283	3 074
Övriga tjänster, internt	1 421	1 543
Övriga tjänster, externt	1 106	678

Noter, tkr		
Övriga kostnader, internt	786	759
Övriga kostnader, externt	1 048	1 187
Totalt	36 565	35 748
3. Personalkostnader, detaljer	2008	1908
Löner	16 622	16 357
Övriga personalkostnader	473	627
Sociala avgifter	7 261	7 293
Pensionskostnader	0	0
Totalt	24 356	24 277
4. Avskrivningar och nedskrivningar	2008	1908
Avskrivningar		
Immateriella anläggningstillgångar	0	0
Byggnader och markanläggningar	330	318
Maskiner och inventarier	1 224	961
Fiansiell leasing maskiner och inventarier	0	0
Totalt	1 554	1 279
Nedskrivningar		
Immateriella anläggningstillgångar	0	0
Byggnader och markanläggningar	0	0
Maskiner och inventarier	0	0
Totalt	0	0
Totalt avskrivningar och nedskrivningar	1 554	1 279
5. Finansnetto	2008	1908
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter, internt	0	0
Ränteintäkter, externt	0	0
Övriga finansiella intäkter, internt	0	0
Övriga finansiella intäkter, externt	0	0
Totalt	0	0
Finansiella kostnader		
Räntekostnader, internt	153	282
Räntekostnader, externt	0	0
Övriga finansiella kostnader, internt	0	0
Övriga finansiella kostnader, externt	37	19
Totalt	190	301
Totalt finansnetto	-190	-301
7. Investering i anläggningstillgångar	2008	1908
Årets investering i immateriella anläggningstillgångar	0	0
Årets investering i byggnader och mark	0	87
Årets investering i maskiner och inventarier	104	1 156
Årets investering, finansiell	0	0

Noter, tkr		
leasing maskiner och inventarier		
Årets pågående investering	1 016	2 481
Totalt	1 120	3 724
10. Byggnader och mark	2008	1912
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	9 803	9 404
Nyanskaffningar	0	1 183
Omklassificeringar	0	-784
Överfört mellan enheter	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Korrigerig anskaffningsvärde	0	0
Utgående ackumulerade anläggningstillgångar	9 803	9 803
Ackumulerade avskrivningar		
Vid årets början	4 556	4 073
Årets avskrivning och nedskrivning	330	483
Omklassificeringar	0	0
Överfört mellan enheter	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Korrigerig avskrivningar och nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	4 886	4 556
Utgående restvärde	4 917	5 247
11. Maskiner och inventarier	2008	1912
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	19 323	14 999
Nyanskaffningar	104	3 540
Omklassificeringar	0	784
Överfört mellan enheter	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Korrigerig anskaffningsvärde	0	0
Utgående ackumulerade anläggningstillgångar	19 427	19 323
Ackumulerade avskrivningar		
Vid årets början	8 650	7 002
Årets avskrivning och nedskrivning	1 224	1 648
Omklassificeringar	0	0
Överfört mellan enheter	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Korrigerig avskrivningar och nedskrivningar	3	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	9 877	8 650
Utgående restvärde	9 550	10 673
13. Pågående investeringar	2008	1912
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	0	0
Nyanskaffningar	1 016	0

Noter, tkr		
Omklassificeringar	0	0
Överfört mellan enheter	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Korrigeringsanskaffningsvärde	0	0
Utgående ackumulerade anläggningstillgångar	1 016	0
15. Kortfristiga fordringar	2008	1912
Kundfordringar, internt	0	0
Kundfordringar, externt	235	167
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, internt	0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, externt	252	877
Övriga fordringar, internt	1 168	6 974
Övriga fordringar, externt	309	384
Totalt	1 964	8 402
18. Långfristiga skulder	2008	1912
Långfristig skuld, investeringsbidrag	2 532	2 760
Övriga långfristiga skulder, internt	14 153	15 671
Övriga långfristiga skulder, externt	0	0
Totalt	16 685	18 431
19. Kortfristiga skulder	2008	1912
Leverantörsskulder, internt	-1	5
Leverantörsskulder, externt	405	1 353
Semesterskuld	820	948
Löner, jour, beredskap, övertid	171	86
Upplupna sociala avgifter	463	474
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, internt	0	41
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, externt	4 431	1 032
Övriga kortfristiga skulder, internt	0	2 175
Övriga kortfristiga skulder, externt	1 383	483
Totalt	7 672	6 597

9 Övrig rapportering

9.1 Särskild återrapportering enligt beslut av regionfullmäktige

9.2 Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse

- Förvaltningen har arbetat med att införa den nya samarbetsytan Sharepoint (SOFIA-projektet) vilket innebär en stor omstrukturering av intern information och medför ett stort utbildningsbehov för all personal.
- Botaniska har även arbetat aktivt med arkivverksamheten, ett tidigare försummat område. En arkivbeskrivning har färdigställts och beslutades av styrelsen. Arbetet med att förteckna Botaniskas arkiv pågår. Ett nytt förteckningssystem *Visual Arkiv* har införts. Det finns ett stort behov av bättre förvar för arkivmaterial.
- Trycksatta kärl omfattas av nya arbetsmiljöföreskrifter. Trycksatta kärl som finns i verksamheten har registrerats och riskbedömningar och besiktningar har gjorts. Kontakt har tagits med Hälsan och Arbetslivet och Västfastigheter.
- Åtgärder som vidtagits i växthusen reparation av vattenläcka som orsakat stort mögelangrepp, mögelsanering, säkring av glasplattor tak, reparation av el-installationer, reparation av dörrar, utbyte av jordfelsbrytare, reparation av armaturer, installation nya armaturer, utbyte av pumpar, problem med pH mm.
- Botaniska försöker att få tillgång av driftprogram som används av Västfastigheter och Regionservice. Syftet är att förbättra dokumentation av rutiner samt att underlätta dagligt arbete genom att skapa elektronisk övervakning över drifrutiner
- Samarbetsrådet för Botaniska och Göteborgs universitet har haft möte 200115. Bland annat har strategier för förstärkt samarbete mellan GU och Botaniska samt en samverkansyta på kort och lång sikt diskuterats. En sammanställning av samarbeten mellan Botaniska och GU 2019 har färdigställts. En kort beskrivning av samarbetet har lagts på Botaniskas hemsida, <https://www.botaniska.se/samlingar-forskning/samarbeten/gu>.